

Peter Skaarup, Formand for Retsudvalget

Det Internationale Sekretariat

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 33 37 55 00
Fax +45 33 32 85 36

www.ft.dk
ft@ft.dk

Tjek af nærhedsprincippet i forb. med forslag til forordning om grænseoverskridende arvesager

23. oktober 2009

Kære Peter Skaarup,

Ref. 09-000924-1

Europaudvalgene i de nationale parlamenter i EU's medlemslande samarbejder i COSAC (Conference of Community and European Affairs Committees of Parliaments of the European Union).

Kontakt
Rebecca Wolffberg
Udvalgssekretær

Dir. tlf. +45 3337 3626

Rebecca.Wolffberg@ft.dk

COSAC udvælger hvert år en række af Kommissionens forslag til ny EU-lovgivning og anmoder de nationale parlamenter om at vurdere forslagene i forhold til overholdelsen af nærhedsprincippet.

COSAC har bl.a. udvalgt Kommissionens forslag til en forordning om grænseoverskridende arvesager (KOM (2009) 154). Europaudvalget vil i den forbindelse bede Retsudvalget om at bidrage til høringen om nærhedsprincippets overholdelse.

Høringen adskiller sig fra høringerne om Kommissionens grøn- og hvidbøger, idet de nationale parlamenter i denne høring alene skal tage stilling til, om forslaget overholder nærhedsprincippet og ikke til forslagets indhold som sådan.

Fristen for denne høring er den 10. december 2009. For at overholde fristen skal Europaudvalget kunne færdiggøre et eventuelt fælles høringssvar på sit møde den 4. december 2009. Jeg vil derfor bede Retsudvalget om, så vidt det er muligt, at afgive høringssvar om forslaget senest den 12. november 2009.

Jeg vedlægger Kommissionens forslag til forordning om grænseoverskridende arvesager (KOM (2009) 154). En EU-note er under udarbejdelse af EU-Konsulenten og vil blive omdelt til Retsudvalget, når den foreligger.

Med venlig hilsen

Anne Marie Meldgaard
Formand for Folketingets Europaudvalg

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.10.2009
KOM(2009) 154 endelig

2009/0157 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis

{SEK(2009) 410}

{SEK(2009) 411}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

1.1. Generel baggrund

Artikel 61 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (i det følgende benævnt "traktaten") forudsætter en gradvis skabelse af et fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed er nedfældet i Amsterdam-traktaten, og dette mål skal bl.a. virkeliggøres gennem vedtagelse af foranstaltninger inden for civilretligt samarbejde. I artikel 65 henvises der specifikt til foranstaltninger til "forbedring og forenkling af anerkendelse og fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af afgørelser i udenretslige sager" samt til "fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes gældende regler om lovvalg og konflikter om stedlig kompetence". De mange instrumenter, der allerede er vedtaget på dette retsgrundlag, navnlig forordning (EF) nr. 44/2001¹, udelukker arv fra deres anvendelsesområde.

Allerede i Wienhandlingsplanen² fra 1998 stod vedtagelsen af et fællesskabsinstrument på det arveretlige område højt på prioritetslisten. Haagprogrammet³ opfordrer til at fremlægge et instrument vedrørende hele problematikken: hvilken lov der finder anvendelse, kompetence og anerkendelse samt administrative foranstaltninger (arveattest, registrering af testamenter). I overensstemmelse med konklusionerne i konsekvensanalysen vil spørgsmålet om et register for testamenter blive genstand i et forslag, som fremlægges på et senere tidspunkt.

1.2. Begrundelse og formål

Betydningen af tværnationale arvesager inden for EU fremgår klart af den konsekvensanalyse, der er vedlagt forslaget. De mange forskellige materielle retsregler og regler om international kompetence eller lovvalg samt de mange forskellige myndigheder, som internationale arvesager kan indbringes for, og den opsplittning af boet, som kan være resultatet af disse forskellige regler, hindrer den frie bevægelighed for personer inden for EU. De personer har derfor på nuværende tidspunkt svært ved at udøve deres rettigheder, når det drejer sig om internationale arvesager. De forskellige regler hindrer ligeledes den fulde udøvelse af den private ejendomsret, som i henhold til Domstolens faste retspraksis udgør en integrerende del af de grundlæggende rettigheder, som Domstolen skal håndhæve⁴. Nærværende forslag har til formål at gøre det muligt for personer, der har deres sædvanlige opholdssted i EU, at tilrettelægge arven efter dem og på effektiv vis sikre arvingers og/eller legatarers samt andre af afdødes pårørendes samt boets kreditorers rettigheder.

2. RESULTATET AF HØRINGERNE - KONSEKVENSANALYSEN

Forud for forslagens udarbejdelse blev der foretaget en omfattende høring af medlemsstaterne, de øvrige institutioner og offentligheden. Kommissionen har modtaget en "Undersøgelse af

¹ EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.

² EFT C 19 af 23.1.1999.

³ Se formandskabets konklusioner, Det Europæiske Råd, Bruxelles, den 4.-5.11.2004.

⁴ EF-domstolens dom afsagt den 28.4.1998 i sag C-200/96 – *Metronome Musik*, Sml. 1998 I, s. 01953; dom afsagt den 12.7.2005 i sag C-154 og 155/04 – *Alliance for Natural Health and others*, Sml. 2005 I, s. 06451.

internationale arvesager i Den Europæiske Union" foretaget af det tyske notarialinstitut i november 2002⁵. Kommissionens grønbog om arv og testamente⁶, offentliggjort den 1.3.2005, afstedkom ca. 60 svar, som der blev fulgt op på under en offentlig høring den 30.11.2006⁷. En ekspertgruppe under betegnelsen "PRM III/IV", nedsat af Kommissionen den 1.3.2006⁸, mødtes syv gange mellem 2006 og 2008, og Kommissionen tilrettelagde et møde for nationale eksperter den 30.6.2008. De indkomne bidrag bekræfter behovet for at fællesskabsinstrument på området og støtter vedtagelsen af et forslag, der bl.a. dækker spørgsmålene om lovvalg, kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser samt indførelsen af et europæisk arvebevis⁹. Vedtagelsen af et sådant instrument støttes af Europa-Parlamentet¹⁰ og af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹¹. Kommissionen har foretaget en konsekvensanalyse, der er vedlagt dette forslag.

3. FORSLAGETS RETLIGE ELEMENTER

3.1. Retsgrundlag

Traktatens artikel 67, stk. 5, fastsætter, at Rådet efter den fælles beslutningsprocedure omhandlet i traktatens artikel 251 vedtager de i artikel 65 omhandlede foranstaltninger, bortset fra "familieretlige aspekter".

Det bør først og fremmest understreges, at langt de fleste medlemsstater, bortset fra de nordiske lande, opfatter arveret som et område uden tilknytning til familieret, da arveret domineres af de formueretlige aspekter. Selv for så vidt angår de materielle retsregler er der store forskelle mellem de to områder. Arveretten har første og fremmest til formål at fastlægge reglerne for overdragelse af boet samt for afviklingen af selve bobehandlingen. Til forskel fra arveretten har familieretten til formål især at regulere de retlige forhold, der afstedkommes af personers ægteskab, parforhold, slægtskab og civilstand. Familierettens sociale funktion er i al væsentlighed at beskytte familiemæssige tilknytninger. Til forskel fra familieretten, hvor enkeltpersonerne vilje ikke optager megen plads, og hvor langt størstedelen af forholdene reguleres af grundlæggende retsprincipper, er arveretten derimod et område, hvor rettighedsindehavernes vilje spiller en vigtig rolle.

Der er derfor tale om tilstrækkelig autonomi mellem disse to aspekter af civilretten til, at de to områder kan behandles særskilt. Da det i øvrigt drejer sig om en undtagelse, bør traktatens artikel 67, stk. 5, andet led, fortolkes og anvendes restriktivt af institutionerne. Denne undtagelse finder derfor ikke anvendelse på nærværende forordning om arv.

Fællesskabsinstitutionerne har et vist spillerum til at afgøre, om en foranstaltning er nødvendig for det indre markeds funktion eller ej. Nærværende forslag har til formål at fjerne alle de hindringer for personernes frie bevægelighed, der opstår som følge af medlemsstaternes forskellige regler om internationale arvesager.

⁵ <http://www.successions.org>.

⁶ KOM(2005) 65, <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l16017.htm>.

⁷ http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/news_contributions_en.htm.

⁸ EUT C 51 af 1.3.2006, s. 3.

⁹

http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/contributions/summary_contributions_successions_fr.pdf.

¹⁰ Beslutning af 16.11.2006, P6_TA(2006)0496.

¹¹ Udtalelse af 26.10.2005, EUT C 28 af 3.2.2006, s. 1-5.

3.2. Subsidiaritetsprincippet

Forslagets formål kan kun opfyldes i form af fælles regler om internationale arvesager, idet reglerne bør være identiske for at sikre retssikkerhed og forudsigelighed for borgerne. Det vil derfor være i strid med dette mål, hvis medlemsstaterne handler hver for sig. Der findes en Haagerkonvention om lovvalg i arvesager (i det følgende benævnt "konventionen"), som aldrig er trådt i kraft¹². Haagerkonventionen af 5. oktober 1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner er ratificeret af 16 medlemsstater. Det vil være ønskeligt og i Fællesskabets interesse, at de øvrige medlemsstater ratificerer denne konvention.

Samtlige høringer og undersøgelser har påvist, at de problemer, der søges løst med nærværende forslag, er omfattende.

3.3. Proportionalitetsprincippet og reguleringsmiddel

Forslaget begrænser sig til, hvad der er nødvendigt for at nå forslaget mål. Forslaget harmoniserer hverken medlemsstaternes arveret eller formueret. Forslaget påvirker heller ikke medlemsstaternes beskatning af arv. Internationale arvesager kan således fortsat give anledning til uoverensstemmelser mellem de nationale beskatningssystemer, eventuelt med dobbeltbeskatning eller forskelsbehandling til følge. Kommissionen agter at fremlægge en meddelelse, der tager disse spørgsmål op, i løbet af 2010.

Behovet for retssikkerhed og retlig forudsigelighed indebærer, at reglerne må være ensartede, hvorfor forslaget må tage form af en forordning. Målene ville ikke kunne opfyldes, hvis medlemsstaterne har et spillerum for gennemførelsen af reglerne.

4. FORKLARING TIL ARTIKLERNE

4.1. Kapitel I: Anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1

Begrebet "arv" bør fortolkes autonomt og dækker samtlige aspekter af en arv, navnlig overdragelse, bobestyrrelse og afvikling.

Udelukkelsen af rettigheder og goder, der opstår eller erhverves på anden måde end ved arv efter dødsfald, dækker ikke kun de forskellige former for fælleseje mellem flere personer, som kendt fra *common law*, men også alle former for civilretlige donationer.

Den undtagelse, der fastlægges for *trusts*, er ikke til hinder for anvendelsen af den lov, der bestemmes i medfør af denne forordning.

Litra j) præciserer, at forordningen finder anvendelse på erhvervelse af en tingslig rettighed til et gode efter arv, men ikke på indholdet af sådanne tingslige rettigheder. Forordning berører ikke "*numerus clausus*" i medlemsstaternes formueret, fastlæggelsen af sådanne goder og rettigheder og indehaverens rettigheder som følge deraf. I princippet kan der således ikke opstå nogen tingslig rettighed, der er ukendt i retsreglerne på det sted, hvor formuegenstanden befinder sig. Lovvalget for arvesagen kan ikke få det følge, at der i den medlemsstat, hvor

¹² Haagerkonventionen af 1.8.1989 om lovvalg for arv efter dødsfald.

formuegenstanden befinder sig, indføres en opsplittning eller ejendomsretlige vilkår, som retsreglerne i denne medlemsstat ikke anerkender. Som et eksempel herpå kan der ikke indføres brugsrettigheder i en stat, hvis lovgivning ikke anerkender sådanne. Derimod finder undtagelsen ikke anvendelse på overførsel efter arv af en tingslig rettighed i den medlemsstat, hvor formuegenstanden befinder sig.

Tinglysning af rettigheder, navnlig tilrettelæggelsen af ejendomsregistret og virkningerne af en optagelse eller ej i dette register, er også udelukket.

Artikel 2

Ret: Arvesager afvikles som oftest uden for retterne. Begrebet ret i denne forordning fortolkes derfor bredt og omfatter andre myndigheder, når sådanne udøver en funktion, der henhører under retterne, navnlig efter særlig bemyndigelse hertil, hvilket især omfatter notarer og dommerfuldmægtige.

4.2. Kapitel II: Competence

Artikel 4

Reglerne om retternes kompetence på arveområdet er meget forskellige fra den ene medlemsstat til den anden. Det giver anledning til positive konflikter, når retterne i flere medlemsstater erklærer sig kompetente, eller negative konflikter, når ingen ret anser sig for kompetent. Der er behov for en ensartet regel, så borgerne ikke støder på disse vanskeligheder. Det mest udbredte princip blandt medlemsstaterne er, at retten på det sted, hvor afdøde havde sit sidste sædvanlige opholdssted, er kompetent, og denne kompetence falder ofte sammen med det sted, hvor afdødes formue befinder sig. Disse retter er kompetente til at træffe afgørelse om hele arven og samtlige aspekter deraf, uanset om det drejer sig om frivillig retspleje eller sagsanlæg.

Artikel 5

Henvisning til en ret, der er bedre egnet, bør ikke være automatisk, når afdøde har valgt loven i en anden medlemsstat. Den kompetente ret bør navnlig tage afdødes, arvingernes, legatarernes, kreditorernes og deres sædvanlige opholdssted i betragtning. Denne regel vil især gøre det muligt at nå frem til en velafbalanceret løsning, når afdøde fra for kort tid siden havde sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat end den, vedkommende var statsborger i, eller hvor afdødes familie er forblevet i oprindelsesmedlemsstaten.

Artikel 6

Når afdøde havde sit sædvanlige opholdssted i et tredjeland, garanterer denne regel domstolsadgang for arvinger og kreditorer i Fællesskabet, når der er tale om nær tilknytning til en medlemsstat på grund af formuegenstandens beliggenhed.

Artikel 9

Nær tilknytning mellem arvestatus og tingslig status fordrer en undtagelsesvis kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor formuegenstanden befinder sig, når loven i denne medlemsstat kræver indgriben fra sine retters side. Denne kompetence begrænses imidlertid til aspekter vedrørende de tingslige rettigheder i forbindelse med formuegenstandens overdragelse.

4.3. Kapitel III: Lovvalg

Artikel 16

Et enhedssystem

Høringerne påviste klart ulemperne ved et "opsplittet" system, hvor arv i form af løsøre reguleres af loven på det sted, hvor afdøde har sin bopæl, og arv i form af fast ejendom reguleres af loven i den stat, hvor formuegenstanden befinder sig. Dette afstedkommer flere bodele, der hver er underlagt en forskellig lov, som på forskellig vis fastlægger arvinger og deres respektive andele samt opdelingen og afviklingen af boet. Forordningens valg af et enhedssystem gør det muligt at underlægge arvesagen en og samme lov og dermed undgå disse vanskeligheder. Et enhedssystem giver også testator mulighed for at planlægge fordelingen af pågældende formuegenstande mellem arvinger ligeligt, uanset hvor formuegenstandene befinder sig.

Tilknytningsfaktoren: loven på det sted, hvor afdøde havde sit sidste sædvanlige opholdssted

Forordning lægger sig fast på denne lov og ikke loven, dér hvor afdøde har sit statsborgerskab, for førstnævnte falder sammen med afdødes interessecenter og ofte også med det sted, hvor de fleste formuegenstande befinder sig. En sådan tilknytning understøtter en bedre integration i medlemsstaten for det sædvanlige opholdssted og dermed undgås enhver forskelsbehandling over for personer, der har sin bopæl dér uden at have statsborgerskab. Det sædvanlige opholdssted er således valgt som hovedregel i flere medlemsstaters lovvalgsregler og i samtlige nyere instrumenter, navnlig i konventionen.

Artikel 17

Samtlige medlemsstaters retsordener indeholder mekanismer, der skal sikre midler til livets opretholdelse for afdødes pårørende og navnlig regler for tvangsarv. De testatorer, der er statsborgere i en medlemsstat, hvor gaver givet i levende live er uigenkaldelige, kan bekræfte deres gyldighed ved at vælge den lovgivning, der finder anvendelse på arven. Et af forordningens centrale målsætninger er at sikre, at sådanne mekanismer overholdes. Ved at give testator mulighed for at vælge loven, skulle der findes et kompromis mellem fordelene ved at sådant valg, så som retssikkerhed og forenkling af arvens planlægning, og beskyttelsen af afdødes pårørendes legitime interesser, navnlig ægtefællens og overlevende børns. Derfor gør forordningen det kun muligt for testator at vælge loven på det sted, hvor vedkommende har sit statsborgerskab, hvilket skal ses i forhold til hovedreglen, som fører til anvendelsen af loven for det sædvanlige opholdssted. Dette valg gør det muligt for en testator, der har udøvet sin ret til fri bevægelighed inden for EU, men fortsat ønsker at opretholde en nær tilknytning til sit oprindelsesland, at fastholde en sådan kulturel tilknytning gennem arven efter vedkommende. Denne løsning blev også foretrukket af Europa-Parlamentet.

Udelukkelse af andre valg: Forordning udelukker muligheden for at vælge den lov, der regulerer formueforholdet i testators ægteskab, som den lov, der skal anvendes på arvesagen. En sådan bestemmelse ville kunne have givet anledning til mange forskellige valg i betragtning af, at ægtefællerne for deres indbyrdes formueforhold nyder langt større fleksibilitet i lovvalget. Dette ville stride mod forordningens målsætninger.

Artikel 18

Det er nødvendigt at fastlægge regler for lovvalg vedrørende arvepagter og fælles testamenter, som anvendes i visse medlemsstater med henblik på f.eks. at tilrettelægge videreførelsen af en virksomhed og i et parforhold gøre det muligt for længstlevende at bevare den fælle formue.

Artikel 21

Formålet med denne artikel er især at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i *common law*, som f.eks. i England, hvor arvingerne ikke direkte indtræder i afdødes rettigheder fra dødstidspunktet, men arven bestyres af en kurator, der udpeges og kontrolleres af en dommer.

Artikel 22

I betragtning af deres økonomiske, familiemæssige eller sociale bestemmelse er visse former for fast ejendom, virksomheder eller andre kategorier af formuegenstand underlagt særlige arveretlige ordninger i den medlemsstat, hvor de er beliggende, og dette bør respekteres. En sådan særlig ordning forekommer f.eks. angående familiebedrifter inden for landbruget. Denne undtagelse bør imidlertid fortolkes restriktivt, hvis den skal være forenelig med forordningens overordnede formål. Den finder navnlig ikke anvendelse på systemer med opdeling eller på tvangsarv.

Artikel 27

Iværksættelse af *ordre public*-bestemmelsen bør kun ske undtagelsesvis. En forskel mellem lovene med hensyn til beskyttelse af afdødes pårørendes legitime interesser kan ikke forsvare iværksættelsen af denne bestemmelse, da det ville være uforeneligt med målsætningen om at sikre anvendelse af en og samme lov på samtlige goder i boet.

4.4. Kapitel IV: Anerkendelse og fuldbyrdelse

Bestemmelserne i dette kapitel bygger på de tilsvarende regler i forordning (EF) nr. 44/2001. Der fastlægges et princip om anerkendelse af samtlige retsafgørelser og retsforlig for dermed på arveområdet at konkretisere princippet om gensidig anerkendelse, der hviler på princippet om gensidig tillid. Grundene til ikke-ankendelse er derfor begrænset til det nødvendige minimum.

4.5. Kapitel V: Officielt bekræftede dokumenter

På det arveretlige område spiller officielt bekræftede dokumenter en stor rolle i praksis, hvorfor denne forordning bør sikre deres anerkendelse og dermed deres frie bevægelighed. En sådan anerkendelse betyder, at de nyder samme fulde beviskraft angående indholdet i det registrerede dokument og de faktiske forhold, der er nedfældet deri, som nationale bekræftede dokumenter og som i oprindelseslandet, hvortil kommer en formodning om gyldighed og fuldbyrdelsesevne inden for de begrænsninger, der er fastsat i forordningen.

4.6. Kapitel VI: Europæisk arvebevis

For at gøre det muligt hurtigt at afvikle en international arvesag indføres der med denne forordning et europæisk arvebevis. For at lette bevises bevægelighed inden for EU bør der vedtages en ensartet model for beviset og udpeges en myndighed, som får den internationale kompetence til at udstede beviset. Konsekvens i forhold til kompetencereglerne for realiteten

kræver, at den kompetente ret skal være den samme som den, der er kompetent for bobehandlingen.

Beviset træder ikke i stedet for de beviser, der eksisterer i visse medlemsstater. I medlemsstaten for den kompetente ret foretages bevisførelsen for arvingestatus og bobestyreres og kurators beføjelser i overensstemmelse med den interne procedure.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c), og artikel 67, stk. 5, andet led,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹³,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg¹⁴,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabet har sat sig det mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Med henblik på en gradvis etablering af et sådant område skal Fællesskabet navnlig vedtage foranstaltninger vedrørende samarbejde på de civilretlige områder, der har grænseoverskridende virkninger, i det omfang de er nødvendige for det indre markeds funktion.
- (2) I henhold til traktatens artikel 65, litra b), skal disse foranstaltninger bl.a. fremme foreneligheden mellem medlemsstaternes gældende regler om lovvalg og konflikter om stedlig kompetence.
- (3) På mødet i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 tilsluttede Det Europæiske Råd sig princippet om gensidig anerkendelse af domme og andre retsafgørelser som hjørnестenen i det civilretlige samarbejde og anmodede Rådet og Kommissionen om at vedtage et program med foranstaltninger, der gennemfører dette princip.
- (4) Den 30. november 2000 vedtog Rådet udkastet til et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område¹⁵. Programmet beskriver de foranstaltninger vedrørende en harmonisering af lovvalgsregler, der kan bidrage til at lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser. Programmet omfatter udarbejdelse af et instrument vedrørende arv og testamente, et område der navnlig ikke er reguleret

¹³ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹⁵ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1.

i Rådets forordning 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område¹⁶.

- (5) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 4. og 5. november 2004 i Bruxelles et nyt program med titlen "Haagprogrammet: styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union"¹⁷. I programmet understreges behovet for inden 2011 at vedtage et instrument på det arveretlige område, herunder især for at regulere spørgsmålet om lovvalg, om retlig kompetence, om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser på dette område, om et europæisk arvebevis og en ordning, der gør det muligt præcist at vide, om personer, der har opholdssted i Den Europæiske Union, har skrevet testamente.
- (6) Det indre markeds funktion bør fremmes ved at fjerne hindringerne for fri bevægelighed for de personer, der på nuværende tidspunkt har svært ved at udøve deres rettigheder, når det drejer sig om internationale arvesager. Borgerne bør inden for det europæiske retlige område være i stand til på forhånd at tilrettelægge arven efter dem. Rettigheder for arvinger og legatarer, for andre af afdødes pårørende samt for boets kreditorer bør effektivt sikres.
- (7) For at nå disse mål bør nærværende forordning samle bestemmelserne om retternes kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende dette område samt om det europæiske arvebevis.
- (8) Denne forordnings anvendelsesområde bør omfatte alle civilretlige spørgsmål vedrørende arv, dvs. enhver form for overgang af ejendele ved dødsfald, hvad enten det drejer sig om en viljesbestemt overgang ved testamente eller arvepagt eller om lovbestemt overgang af ejendele som følge af dødsfald.
- (9) Gyldigheden og virkningerne af gaver er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I)¹⁸. De bør derfor udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde ligesom andre rettigheder og goder, der opstår eller erhverves på anden måde end ved arv. Det tilkommer imidlertid den arvelov, der udpeges i medfør af denne forordning, at fastslå, om en gave eller anden form for disposition *inter vivos* med øjeblikkelig retsvirkning kan afstedkomme en pligt til tilbageførsel, nedsættelse eller inddragelse i beregningen af arvelodderne i henhold til arveloven.
- (10) Selv om denne forordning bør omfatte den måde, hvorpå en tingslig rettighed til materielle og immaterielle formuegenstande kan erhverves i henhold til den lov, der skal anvendes på arvesagen, bør den udtømmende liste over tingslige rettigheder, der kan forefindes i medlemsstaternes nationale lovgivning, som i princippet er reguleret af loven på det sted, hvor formuegenstandene befinder sig, henhøre under de nationale lovvalgsregler. Tinglysning af disse rettigheder, navnlig tilrettelæggelsen af ejendomsregistret og virkningerne af, om der er sket optagelse i dette register, som ligeledes reguleres af den stedlige lov, bør også udelukkes.

¹⁶ EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.

¹⁷ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

¹⁸ EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6.

- (11) For at tage højde for de forskellige måder arv behandles på i medlemsstaterne, bør denne forordning fastlægge kompetencen for de forskellige retter i vid forstand, og dermed også kompetencen for de udenretslige myndigheder, når de udøver en retslig funktion, navnlig efter særlig bemyndigelse hertil.
- (12) De europæiske borgeres stigende mobilitet taget i betragtning og for at fremme en forsvarlig retspleje i Den Europæiske Union og sikre en reel tilknytning mellem arven og den medlemsstat, der udøver kompetencen, bør nærværende forordning bestemme, at kompetencen for hele boet skal tilkomme retterne i den medlemsstat, hvor afdøde havde sit sidste sædvanlige opholdssted. Af samme årsager bør denne forordning åbne mulighed for, at den kompetente ret undtagelsesvis og på visse betingelser kan henvise en sag til retten i den medlemsstat, hvori afdøde var statsborger, hvis denne anden ret er bedre i stand til at behandle sagen.
- (13) For at fremme den gensidige anerkendelse bør der ikke længere kunne henvises til nationale kompetenceregler. Det bør derfor fastsættes i denne forordning, i hvilke tilfælde en ret i en medlemsstat kan udøve en subsidiær kompetence.
- (14) For at lette livet for arvinger og legatarer, der bor i en anden medlemsstat end den, hvis retter er kompetente til at behandle arvesagen, bør forordningen tillade dem at fremsætte erklæringer om, hvorvidt de vedgår eller frasiger sig arven, i den form loven foreskriver dér, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, eventuelt overfor retten i denne medlemsstat.
- (15) Som en konsekvens af den arveretlige og tingsretlige overlappning bør forordningen bestemme, at den kompetente ret undtagelsesvis kan være retten i den medlemsstat, hvor ejendelen befinder sig, når loven i denne medlemsstat foreskriver retslig indgriben her for at træffe formueretlige foranstaltninger i forbindelse med overførslen af ejendelen og dennes optagelse i ejendomsregistret.
- (16) Af hensyn til en harmonisk retspleje er det nødvendigt at undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i to medlemsstater. Med dette for øje bør denne forordning fastlægge almindelige retsplejeregler på grundlag af reglerne i forordning (EF) nr. 44/2001.
- (17) For at sætte borgerne i stand til med fuld retssikkerhed at drage fordel af de muligheder, der byder sig i det indre marked, bør denne forordning bevirke, at de på forhånd har kendskab til den lov, der skal anvendes på deres arvesag. Der bør indføres harmoniserede lovvalgsregler for at undgå, at der træffes modstridende retsafgørelser i medlemsstaterne. Hovedregelen bør sikre, at boet behandles efter en lov, der kan forudsiges, og som er nært tilknyttet boet. Af hensyn til den retlige klarhed bør denne lov omfatte samtlige boets ejendele uanset art eller stedlige placering med henblik på at undgå vanskeligheder som følge af boets opdeling.
- (18) Denne forordning bør øge borgernes mulighed for på forhånd at tilrettelægge arven efter dem ved at sætte dem i stand til at vælge den lov, der skal anvendes. Dette valg bør foretages inden for klart afgrænsede rammer, så arvingers og legatarers berettigede forventninger tilgodeses.
- (19) Den formelle gyldighed af dødsdispositioner er ikke omfattet af denne forordning. Den formelle gyldighed er reguleret af bestemmelserne i Haagerkonventionen af 5. oktober

1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner, for så vidt angår de medlemsstater, der har ratificeret den.

- (20) For at lette anerkendelsen af arverettigheder erhvervet i en medlemsstat bør lovvalgsreglen begunstige gyldigheden af arvepagter ved at anerkende vekslende tilknytninger. Tredjemænds berettigede forventninger bør tilgodeses.
- (21) I den udstrækning det er foreneligt med denne forordnings overordnede formål og for at lette overgangen af en tingslig rettighed i medfør af arveloven, bør denne forordning ikke være til hinder for anvendelsen af visse udtømmende, ufravigelige lovmæssige bestemmelser, der er gældende dér, hvor ejendelen er beliggende.
- (22) I betragtning af deres økonomiske, familiemæssige eller sociale formål er visse former for fast ejendom, virksomheder eller andre kategorier af formuegenstande underlagt særlige arveretlige ordninger i den medlemsstat, hvor de befinder sig. Denne forordning bør tilgodese sådanne særlige ordninger. Denne undtagelse til arvelovvalget bør imidlertid fortolkes restriktivt, hvis den skal være forenelig med forordningens overordnede formål. Undtagelsen gælder navnlig ikke lovvalgsregler, der underlægger fast ejendom en anden lov end den, der gælder for løsøre eller for tvangsarv.
- (23) Forskellene mellem på den ene side nationale løsninger, hvor arven tilfalder staten, hvis der ikke er arvinger efter loven eller testamente, og på den anden side behandlingen af den situation, hvor det ikke vides, i hvilken rækkefølge en eller flere personer døde, kan føre til modstridende resultater eller endog ingen løsning overhovedet. Denne forordning bør føre til et konsekvent resultat under overholdelse af medlemsstaternes materielle retsregler.
- (24) Når det er begrundet i almene hensyn, bør det i ekstraordinære tilfælde være muligt for medlemsstaternes retter at undlade at anvende fremmed ret i en konkret sag, når det ville være i strid med ufravigelige retsprincipper i domslandet (*ordre public*). Retterne bør imidlertid ikke kunne anvende denne *ordre public*-undtagelse for at undlade at anvende loven i en anden medlemsstat eller afvise at anerkende eller fuldbyrde en retsafgørelse, et officielt bekræftet dokument, et retsforlig eller et europæisk arvebevis fra en anden medlemsstat, når dette strider mod Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21, som forbyder enhver form for forskelsbehandling.
- (25) I lyset af denne forordnings overordnede formål, nemlig gensidig anerkendelse af retsafgørelser afsagt i medlemsstaterne i sager om arv, bør den omfatte regler for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser med udgangspunkt i reglerne i forordning (EF) nr. 44/2001, eventuelt tilpasset de særlige hensyn, der gør sig gældende inden for det område, der reguleres i denne forordning.
- (26) For at tage hensyn til de forskellige måder, hvorpå spørgsmål om arv løses i medlemsstaterne, bør denne forordning sikre anerkendelse og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter. Officielt bekræftede dokumenter kan imidlertid ikke sidestilles med retsafgørelser, for så vidt angår deres anerkendelse. Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter betyder, at de nyder samme beviskraft angående indholdet i dokumentet og samme retsvirkning som i oprindelseslandet, hvortil kommer en formodning om gyldighed, der kan bortfalde i tilfælde af anfægtelse.

Denne gyldighed kan således altid anfægtes ved retten i den medlemsstat, hvor det officielt bekræftede dokument er udfærdiget, på de proceduremæssige betingelser, der er fastsat af denne medlemsstat.

- (27) En hurtig, billig og effektiv afvikling af internationale arvesager i Den Europæiske Union indebærer, at arvinger, legatarer, bobestyrer og kurator skal have mulighed for let og udenretsligt at føre bevis for deres stilling i de medlemsstater, hvor boets ejendele befinder sig. For at lette den frie bevægelighed for et sådant bevis i Den Europæiske Union bør der med denne forordning indføres en ensartet model for det europæiske arvebevis, og det bør fastsættes, hvilken myndighed der er kompetent til at udstede et sådant. Af hensyn til subsidiaritetsprincippet bør et sådant bevis ikke træde i stedet for interne procedurer i medlemsstaterne. Forordningen bør derimod præcisere, hvordan det forholder sig til sådanne procedurer.
- (28) De internationale forpligtelser, som medlemsstaterne har indgået, indebærer, at denne forordning ikke bør berøre de internationale konventioner, som en eller flere medlemsstater er parter i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse. Af hensyn til deres sammenhæng med denne forordnings overordnede formål bør forordningen imidlertid have forrang frem for konventionerne mellem medlemsstaterne.
- (29) For at lette anvendelse af denne forordning bør der indføres en forpligtelse for medlemsstaterne til at meddele visse oplysninger om deres arveretlige bestemmelser inden for rammerne af det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF af 28. maj 2001¹⁹.
- (30) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen²⁰.
- (31) Kommissionen bør navnlig bemyndiges til at vedtage alle ændringer af formularerne i denne forordning efter proceduren i artikel 3 i afgørelse 1999/468/EF.
- (32) Når begrebet "statsborgerskab" anvendes for at afgøre, hvilken lov der skal anvendes, bør der tages hensyn til det forhold, at visse medlemsstater, hvis retsorden bygger på *common law*, anvender begrebet "opholdssted" og ikke "statsborgerskab" som kriterium for den tilsvarende arveretlige tilknytning.
- (33) Målene for denne forordning, nemlig den frie bevægelighed for personer, borgernes forhåndstilrettelæggelse af arven efter dem i en international kontekst, arvingers og legatarers samt andre af afdødes pårørendes samt boets kreditors rettigheder, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af denne forordnings omfang og virkninger bedre nås på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

¹⁹ EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25.

²⁰ EFT L 184 af 17. 7.1999, s. 23.

- (34) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, der er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig artikel 21, ifølge hvilken enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering, er forbudt. Denne forordning bør anvendes af medlemsstaternes retter under fuld overholdelse af disse rettigheder og principper.
- (35) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, [har Det Forenede Kongerige og Irland meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning]/[og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Det Forenede Kongerige og Irland ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland].
- (36) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Kapitel I

Anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1 *Anvendelsesområde*

1. Denne forordning finder anvendelse på arv. Den finder ikke anvendelse på skatteretlige, toldretlige og forvaltningsretlige anliggender.
2. Ved "medlemsstat" forstås i denne forordning alle medlemsstater med undtagelse af Danmark [, Det Forenede Kongerige og Irland].
3. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
 - a) fysiske personers status, familieforhold og forhold, der anses for at have tilsvarende virkninger
 - b) fysiske personers retsevne, jf. dog artikel 19, stk. 2, litra c) og d)
 - c) fysiske personers forsvinden, fravær eller formodede dødsfald
 - d) spørgsmål, der udspringer af formueforholdet mellem ægtefæller, af formueforholdet mellem partnere i forhold, der har virkninger svarende til et ægteskab

- e) underholdspligt
- f) rettigheder og goder, der opstår eller overdrages på anden måde end ved arv, såsom gaver, sameje mellem flere personer med begunstigelse af længstlevende, pensionsordninger, forsikringspolicer og lignende ordninger, jf. dog artikel 19, stk. 2, litra j)
- g) selskabsretlige spørgsmål, så som klausuler i selskabers, foreningers og andre juridiske personers stiftelsesoverenskomster og vedtægter, som bestemmer, hvem andelene tilfalder i tilfælde af et medlems død
- h) selskabers, foreningers og andre juridiske personers opløsning, udløb og fusionering
- i) oprettelse, drift og afvikling af *trusts*
- j) arten af tingslige rettigheder til et gode og tinglysning af sådanne rettigheder.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- a) "arv": enhver form for overgang af ejendele ved dødsfald, hvad enten det drejer sig om en viljesbestemt overførsel ved testamente eller arvepagt eller om lovbestemt overgang af ejendele som følge af dødsfald
- b) "ret": enhver retsmyndighed eller enhver kompetent myndighed i medlemsstaterne, der udøver en retslig funktion i arveretlige anliggender. Med retter sidestilles også andre myndigheder, der af de offentlige myndigheder er bemyndiget til at udøve offentlige beføjelser på områder, der henhører under retternes kompetence som omhandlet i denne forordning
- c) "arvepagt": en aftale, der – med eller uden modydelse - overdrager, ændrer eller tilbagekalder rettigheder i den forventede arv for en eller flere parter i aftalen
- d) "fælles testamente": testamente, der er oprettet af to eller flere personer i samme dokument enten til begunstigelse af tredjemand og/eller som en gensidig disposition
- e) "oprindelsesstaten": den medlemsstat, hvori retsafgørelsen er truffet, retsforliget er godkendt eller indgået, eller det officielt bekræftede dokument er udstedt
- f) "medlemsstat, som anmodningen rettes til": den medlemsstat, hvori retsafgørelsen, retsforliget eller det officielt bekræftede dokument søges anerkendt og/eller fuldbyrdet

- g) "retsafgørelse": enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat på det arveretlige område, uanset hvordan den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder om fastsættelse af sagsomkostninger, som foretages af en embedsmand ved retten
- h) "officielt bekræftet dokument": et dokument, der er formelt udfærdiget eller registreret som et officielt bekræftet dokument, hvor den officielle bekræftelse:
 - vedrører underskriften og dokumentets indhold og
 - er foretaget af en offentlig myndighed eller en anden myndighed, som er bemyndiget hertil af oprindelsesstaten
- i) "europæisk arvebevis": et bevis, der er udstedt af den kompetente ret i medfør af kapitel VI i denne forordning.

Kapitel II

Kompetence

Artikel 3 Retter

Dette kapitels bestemmelser finder anvendelse på enhver ret i medlemsstaterne, men finder kun anvendelse på udenretslige myndigheder i det omfang, det er relevant.

Artikel 4 Generel kompetence

Med forbehold af nærværende forordnings bestemmelser er retterne i den medlemsstat, på hvis område den afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, kompetente til at træffe afgørelse i arveretlige anliggender.

Artikel 5 Henvisning til retter, der er bedre i stand til at behandle sagen

1. Når loven i én medlemsstat er valgt af afdøde til at finde anvendelse på arven efter vedkommende i overensstemmelse med artikel 17, kan den kompetente ret i medfør af artikel 4 på anmodning fra en part, eller hvis den anser retterne i den medlemsstat, hvis lov er valgt, for bedre at være i stand til at træffe afgørelse i arvesagen udsætte sagen og opfordre parterne til at rette en anmodning til retterne i denne medlemsstat.
2. Den kompetente ret i medfør af artikel 4 fastsætter en frist for at indbringe sagen for retterne i den medlemsstat, hvis lov er valgt i henhold til stk. 1. Er sagen ikke indbragt inden udløbet af denne frist, fortsætter den ret, ved hvilken sagen er anlagt, med at udøve sin kompetence.

3. Retterne i den medlemsstat, hvis lov er valgt, erklærer sig kompetente senest otte uger efter tidspunktet for sagens indbringelse i overensstemmelse med stk. 2. I så fald erklærer den ret, for hvilken sagen først er indbragt, sig omgående inkompetent. Ellers er det den ret, for hvilken sagen først er indbragt, der fortsat udøver kompetence.

Artikel 6
Kompetence på andet grundlag

Når afdøde på dødstidspunktet ikke havde sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, er retterne i en medlemsstat alligevel kompetente, når boets ejendele befinder sig i denne medlemsstat, og:

- a) afdøde havde sit foregående sædvanlige opholdssted i denne medlemsstat, og dette sædvanlige opholdssted ikke var bragt til ende mere end fem år før sagens indbringelse for retten, subsidiært
- b) afdøde var statsborger i denne medlemsstat på dødstidspunktet, subsidiært
- c) en arving eller legatar har sit sædvanlige opholdssted i denne medlemsstat, subsidiært
- d) anmodningen udelukkende vedrører disse ejendele.

Artikel 7
Modkrav

Den ret, ved hvilken en sag verserer på grundlag af artikel 4, 5 og 6, er også kompetent til at behandle et modkrav, for så vidt som dette falder ind under denne forordnings anvendelsesområde.

Artikel 8
Kompetence i forhold til vedgåelse eller frasigelse af arv

Retterne i den medlemsstat, hvor arvingen eller legataren har sit sædvanlige opholdssted, er også kompetente til at modtage erklæringer om, hvorvidt arven eller legatet vedgås eller frasiges, og erklæringer med det formål at begrænse arvingens eller legatarens ansvar, når sådanne erklæringer skal fremsættes for en ret.

Artikel 9
Kompetence for retterne på stedet, hvor ejendele befinder sig

Når medlemsstatens retter i henhold til loven i den medlemsstat, hvor ejendele befinder sig, skal træffe tingsretlige foranstaltninger i forbindelse med overdragelsen af ejendelen, dennes optagelse eller overførsel i ejendomsregistret eller i tingbogen, er retterne i denne medlemsstat kompetente til at træffe sådanne foranstaltninger.

Artikel 10
Indbringelse for en ret

I dette kapitel anses en sag for indbragt for en ret:

- a) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte, eller
- b) hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor dette dokument modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten.

Artikel 11
Prøvelse af kompetencen

Anlægges der ved en ret i en medlemsstat en sag, som den pågældende ret ikke har kompetence til at påkende i medfør af denne forordning, erklærer retten sig af egen drift inkompetent.

Artikel 12
Formalitetsprøvelse

1. Såfremt en sagsøgt, der har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end den medlemsstat, hvor sagen er anlagt, ikke giver møde, udsætter den kompetente ret sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.
2. Artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager²¹ skal anvendes i stedet for stk. 1 i nærværende artikel, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument har skullet fremsendes fra én medlemsstat til en anden i medfør af nævnte forordning.
3. Finder forordning (EF) nr. 1393/2007 ikke anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument har skullet fremsendes til udlandet i medfør af nævnte konvention.

²¹ EUT L 324 af 10.12.2007, s. 79.

Artikel 13
Litispændens

1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, af egen drift sagen, indtil den første rets kompetence er fastslået.
2. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 14
Konnekse krav

1. Såfremt sager vedrørende konnekse krav verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.
2. Når de pågældende sager verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter begæring fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at påkende de pågældende krav, og dens lov tillader forening af kravene.
3. Ved konnekse krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige retsafgørelser som følge af, at kravene påkendes hver for sig.

Artikel 15
Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler

En medlemsstats retslige myndigheder kan anmode om anvendelse af foreløbige eller sikrende retsmidler i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning, selv om retterne i en anden medlemsstat i medfør af denne forordning er kompetente til at påkende sagens realitet.

Kapitel III

Lovvalg

Artikel 16
Hovedregel

Medmindre andet er bestemt i denne forordning, er det loven i den medlemsstat, hvor afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, der skal anvendes på hele boet.

Artikel 17
Frit lovvalg

1. En person kan vælge, at det er loven i den medlemsstat, hvor den pågældende er statsborger, der skal anvendes i behandlingen af hele den pågældendes bo.
2. Lovvalget for boet skal være udtrykkeligt og indeholdt i en erklæring, der opfylder formkravene til en dødsdisposition.
3. Spørgsmål om samtykkets eksistens og gyldighed i forhold til realiteten af lovvalget afgøres efter bestemmelserne i den valgte lov.
4. Ophavsmandens ændring eller tilbagekaldelse af et sådant lovvalg skal opfylde de formelle betingelser for ændring eller tilbagekaldelse af en dødsdisposition.

Artikel 18
Arvepagter

1. En arvepagt angående arv efter en person skal behandles i henhold til den lov, som i medfør af denne forordning skulle anvendes på arveladers bo i tilfælde af dødsfald på det tidspunkt, hvor pagten blev indgået. Hvis arvepagten ikke er gyldig i henhold til denne lov, anerkendes aftalen alligevel som gyldig, hvis den er gyldig i medfør af den lov, som på dødstidspunktet skal anvendes på boet i medfør af denne forordning. Denne lov finder således anvendelse på arvepagten.
2. En arvepagt angående arv efter flere personer er kun gyldig med hensyn til sit indhold, hvis gyldigheden anerkendes af den lov, som i medfør af artikel 16 skulle finde anvendelse på arven efter en af arveladerne i tilfælde af dødsfald på samme dag som arvepagtens indgåelse. Når arvepagten er gyldig i medfør af den lov, der skal anvendes på arven efter en enkelt af disse personer, finder denne lov anvendelse. Når arvepagten er gyldig i medfør af loven, der skal anvendes på arven efter flere af disse personer, er det loven i det land, hvortil arvepagten har sin nærmeste tilknytning, der finder anvendelse på den.
3. Parterne kan vælge, at den lov, som arvelader eller arveladerne kunne have valgt i medfør af artikel 17, skal finde anvendelse på deres arvepagt.
4. Anvendelsen af den lov, der bestemmes i medfør af denne artikel, berører på ingen måde de rettigheder, som en person, der ikke er part i arvepagten, og som i medfør af den lov, der skal anvendes efter artikel 16 eller 17, har krav på tvangsarv eller en anden rettighed, som personen ikke kan fratages af arvelader.

Artikel 19
Anvendelsesområdet for den valgte lov

1. Den lov, der fastlægges i medfør af kapitel III, finder anvendelse på arv og boskifte, fra arvefaldet til endelig udlodning af arven til de arveberettigede.
2. Denne lov finder navnlig anvendelse på spørgsmål som:

- a) udløsende faktorer, tid og sted for arvefaldet
- b) arvingers og legatarers rettigheder, herunder den længstlevende ægtefælles arveret, fastlæggelse af disse personers respektive andele, afdødes pålæg til dem, samt andre rettigheder i boet som følge af dødsfaldet
- c) retten til at få arv
- d) særlige grunde til manglende råderet og til bortfald af retten til at få arv
- e) arveløsgørelse og afskærelse fra arv på grund af uværdighed
- f) overdragelse af boets ejendele og rettigheder til arvinger og legatarer, herunder vilkårene og virkningerne af arvens eller legatets vedgåelse eller frasigelse
- g) arvingers, bobestyreres og kuratorers beføjelser, især i forhold til salg af ejendele, betaling af fordringshavere
- h) ansvar for boets gæld
- i) disponibel andel, tvangsarvebeløb og andre indskrænkninger i friheden til at træffe dødsdispositioner, herunder retslige myndigheders eller andre myndigheders udlæg i boet til fordel for afdødes pårørende
- j) tilbageførsel og nedsættelse af gaver samt deres inddragelse i beregningen af arvelodderne
- k) gyldighed, fortolkning, ændring eller tilbagekaldelse af en dødsdisposition, bortset fra den formelle gyldighed
- l) bodeling.

Artikel 20

Formel gyldighed af arvs vedgåelse eller frasigelse

Erklæringer om, hvorvidt arven eller legatet vedgås eller frasiges, og erklæringer med det formål at begrænse arvingens eller legatærens ansvar er ligeledes gyldige, når de opfylder lovens betingelser i den medlemsstat, hvor den pågældende arving eller legatar har sit sædvanlige opholdssted, jf. dog artikel 19.

Artikel 21

Anvendelse af gældende lov på det sted, hvor en ejendel befinder sig

1. Den lov, der finder anvendelse på bobehandlingen, er ikke til hinder for anvendelse af loven i den medlemsstat, hvor ejendelen befinder sig, i den udstrækning denne lov, for så vidt angår arvens eller legatets vedgåelse eller frasigelse, foreskriver senere formaliteter i forhold til de formaliteter, som den lov, der finder anvendelse på bobehandlingen, foreskriver.
2. Den lov, der finder anvendelse på bobehandlingen, er ikke til hinder for anvendelse af loven i den medlemsstat, hvor ejendelen befinder sig:

- a) når bobestyrelsen og boets afvikling i henhold til denne lov er betinget af, at medlemsstatens myndigheder indsætter en kurator eller bobestyrer. Lovvalget for bobehandlingen bestemmer fastlæggelsen af personerne, dvs. arvinger, legatarer, bobestyrere eller kuratorer, der kan indsættes til bestyrelse af boet og dets afvikling,
- b) når denne lov gør den endelige overdragelse af arven til de arveberettigede betinget af, at der forud herfor betales arveafgift.

Artikel 22
Særlige arveretlige ordninger

Lovvalget i medfør af denne forordning er ikke til hinder for anvendelse af særlige arveretlige ordninger, som visse former for fast ejendom, virksomheder eller andre kategorier af formuegenstande er underlagt i medfør af loven i den medlemsstat, hvor de befinder sig, på grund af deres økonomiske, familiemæssige eller sociale formål, når denne lov bestemmer, at en sådan ordning finder anvendelse uanset hvilken lov, der gælder for bobehandlingen.

Artikel 23
Samtidige dødsfald

Når to eller flere personer, hvis arv er underlagt forskellige love, afgør ved døden under omstændigheder, der ikke gør det muligt at fastlægge rækkefølgen af dødsfaldene, og hvis disse loves bestemmelser om, hvordan en sådan situation behandles, er uforenelige eller ikke fører til nogen afvikling overhovedet, har ingen af disse personer rettigheder i forhold til arven fra den anden eller de andre.

Artikel 24
Forladt arv

Når der i henhold til den lov, der finder anvendelse i medfør af denne forordning, hverken er arvinger eller legatarer i medfør af en dødsdisposition, og heller ingen anden fysisk person i arverækken, er anvendelsen af denne lov ikke til hinder for, at de af boets ejendele, der befinder sig på en medlemsstats område, rettelig tilfalder denne medlemsstat eller en institution udpeget i henhold til loven i denne medlemsstat.

Artikel 25
Universel anvendelse

Den lov, som udpeges efter denne forordning, finder anvendelse, selv om det ikke er en medlemsstats lov.

Artikel 26
Henvisning

Hvor denne forordning foreskriver anvendelse af loven i en bestemt stat, skal dette forstås som en henvisning til de gældende retsregler i den pågældende stat med undtagelse af statens internationalprivatretlige regler.

Artikel 27
Grundlæggende retsprincipper (ordre public)

1. Anvendelsen af en bestemmelse i en lov, der er udpeget efter denne forordning, kan kun afvises, hvis en sådan anvendelse er uforenelig med de grundlæggende retsprincipper ("ordre public") i domsstaten.
2. Navnlig kan anvendelsen af en regel i en lov udpeget efter denne forordning kun anses for uforenelig med de grundlæggende retsprincipper i domslandet, hvis bestemmelserne vedrørende tvangsarv er forskellige fra de gældende bestemmelser i domsstaten.

Artikel 28
Stater med mere end et retssystem

1. Omfatter en stat flere territoriale enheder, som hver har sine egne arveretlige regler, skal hver territorial enhed anses for en stat ved fastlæggelsen af den lov, som skal anvendes i henhold til denne forordning.
2. En medlemsstat, i hvilken forskellige territoriale enheder har deres egne arveretlige regler, er ikke forpligtet til at anvende denne forordning i tilfælde, hvor der alene er tale om valg mellem lovene i sådanne enheder.

Kapitel IV

Anerkendelse og fuldbyrdelse

Artikel 29
Anerkendelse af retsafgørelser

Retsafgørelser, der er truffet i medfør af denne forordning, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.

Bestrides anerkendelsen, kan en berettiget part, der principalt påberåber sig anerkendelsen, efter proceduren i artikel 38 til 56 i forordning (EF) nr. 44/2001 få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes. Gøres anerkendelsen gældende som led i en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 30
Grunde til ikke-ankendelse

En retsafgørelse anerkendes ikke i følgende tilfælde:

- a) såfremt retsafgørelsen strider åbenbart mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, idet kriteriet om de grundlæggende retsprincipper ikke gælder i forhold til kompetencereglerne

- b) såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han kan varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det
- c) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen rettes til
- d) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Artikel 31

Forbud mod prøvelse med hensyn til sagens realitet

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 32

Udsættelse

Gøres anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, gældende ved en ret i en anden medlemsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse.

Artikel 33

Retsafgørelsesers eksigibilitet

Retsafgørelser, som er truffet i en medlemsstat og kan fuldbyrdes dér, samt retsforlig fuldbyrdes i andre medlemsstater i overensstemmelse med artikel 38 til 56 og artikel 58 i forordning (EF) nr. 44/2001.

Kapitel V

Officielt bekræftede dokumenter

Artikel 34

Anerkendelse af officielt bekræftede dokumenter

Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, medmindre gyldigheden af dokumenterne anfægtes efter de gældende procedurer i oprindelsesstaten, og under forbehold af, at anerkendelse ikke strider mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Artikel 35
Officielt bekræftede dokumenters eksigibilitet

Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en medlemsstat, skal efter anmodning erklæres for eksigible i en anden medlemsstat i overensstemmelse med proceduren i artikel 38 til 57 i forordning (EF) nr. 44/2001. Den ret, der behandler en klage i medfør af artikel 43 og 44 i denne forordning, kan kun afslå at erklære et officielt bekræftet dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, eller såfremt en sag om anfægtelse af dokumentets gyldighed verserer for en ret i oprindelsesstaten for det officielt bekræftede dokument.

Kapitel VI

Europæisk arvebevis

Artikel 36
Indførelse af et europæisk arvebevis

1. Med denne forordning indføres et europæisk arvebevis, som udgør bevis for arvingers og legatarers status og for bobestyreres og kuratorers beføjelser. Bevis udstedes af den kompetente myndighed i medfør af dette kapitel i overensstemmelse med den lov, der er udpeget for bobehandlingen i medfør af kapitel III i denne forordning.
2. Anvendelse af det europæiske arvebevis er ikke obligatorisk. Beviset træder ikke i stedet for interne procedurer. Bevisets retsvirkninger anerkendes dog i den medlemsstat, hvis myndigheder har udstedt beviset efter bestemmelserne i dette kapitel.

Artikel 37
Kompetence til udstedelse af beviset

1. Beviset udstedes på anmodning fra enhver person, der er forpligtet til at dokumentere sin status som arving eller legatar eller sine beføjelser som bobestyrer eller kurator.
2. Beviset udstedes af den kompetente ret i den medlemsstat, hvis retter er kompetente i medfør af artikel 4, 5 og 6.

Artikel 38
Indholdet af anmodningen

1. Den, der anmoder om udstedelse af et europæisk arvebevis, anfører på den formular, der er vedlagt som bilag I, følgende oplysninger i den udstrækning, vedkommende besidder oplysningerne:

- a) oplysningerne vedrørende afdøde: efternavn, fornavn(e), køn, civilstand, statsborgerskab, om muligt id-nummer eller -kode, adresse for seneste sædvanlige opholdssted, tid og sted for afgang ved døden
 - b) oplysningerne vedrørende ansøgeren: efternavn, fornavn(e), køn, statsborgerskab, om muligt id-nummer eller -kode, adresse, slægtskabsmæssig eller ægteskabelig tilknytning til afdøde
 - c) faktiske eller retlige forhold, der dokumenterer ansøgerens arveret og/eller beføjelse som kurator eller bobestyrer. Såfremt ansøgeren har kendskab til en dødsdisposition, vedlægges denne disposition som bilag til anmodningen
 - d) om ansøgeren træder i andre arvingers eller legatarers sted og, i bekræftende fald, bevis for deres afgang ved døden eller enhver anden begivenhed, som forhindrer dem i at gøre krav på arven
 - e) om afdøde har udfærdiget en ægtepagt. I bekræftende fald vedlægger ansøgeren en genpart af ægtepagten som bilag til ansøgningen
 - f) om ansøgeren har kendskab til en anfægtelse af arverettighederne.
2. Ansøgeren skal bevise oplysningernes nøjagtighed ved hjælp af officielt bekræftede dokumenter. Kan sådanne dokumenter ikke udstedes, eller kan de kun udstedes med uforholdsvist stor vanskelighed, kan andre former for bevis godtages.
 3. Den kompetente ret træffer passende foranstaltninger for at sikre sig erklæringernes rigtighed. Når den interne retsorden tillader det, kræver den kompetente ret, at disse erklæringer fremsættes under ed.

Artikel 39 Delbevis

Der kan anmodes om og udstedes et delbevis med henblik på at attestere følgende:

- a) hver arvings eller legatars arveret og respektive arveandel
- b) overdragelse af en bestemt ejendel, når dette er tilladt i medfør af lovvalget for arvesagen
- c) bestyrelse af boet.

Artikel 40 Udstedelse af beviset

1. Beviset udstedes kun, hvis den kompetente ret anser for fastslåede de forhold, der er anført til grund for anmodningen. Den kompetente ret udsteder beviset omgående.
2. På baggrund af ansøgerens erklæringer, de dokumenter og andre bevismidler vedkommende har fremlagt, iværksætter den kompetente ret af egen drift den nødvendige efterprøvning af forholdene og foretager efterforskning af senere beviser, der forekommer nyttige.

3. Med henblik på anvendelse af dette kapitel giver medlemsstaterne de kompetente retter i de øvrige medlemsstater aktindsigt, navnlig i civilstandsregistre, tingbøger eller andre registre vedrørende arv eller afdødes formueforhold med ægtefælle og ejendomsregistre.
4. Den ret, der udsteder beviset, kan stævne berørte personer og eventuelle kuratorer og bobestyrere til at give møde og offentliggøre bekendtgørelser for at opfordre andre eventuelle arveberettigede til at gøre deres krav gældende.

Artikel 41
Bevisets indhold

1. Europæiske arvebeviser skal udstedes under anvendelse af formularen i bilag II.
2. Europæiske arvebeviser skal indeholde følgende oplysninger:
 - a) den udstedende ret, elementer af de faktiske og retlige forhold, der gør, at denne ret anser sig for at være kompetent til at udstede beviset samt datoen for udstedelsen
 - b) oplysningerne vedrørende afdøde: efternavn, fornavn(e), køn, civilstand, statsborgerskab, om muligt id-nummer eller -kode, adresse for seneste sædvanlige opholdssted, tid og sted for afgang ved døden
 - c) eventuelle ægtepagter indgået af afdøde
 - d) den lov, der er udpeget for bobehandlingen i medfør af denne forordning, og de faktiske og retlige omstændigheder, hvorefter denne lov er bestemt
 - e) faktiske og retlige forhold, der giver anledning til rettigheder og/eller beføjelser for arvinger, legatarer, bobestyrere og kuratorer: arv efter loven og/eller testamente og/eller arvepagter
 - f) oplysningerne vedrørende ansøgeren: efternavn, fornavn(e), køn, statsborgerskab, om muligt id-nummer eller -kode, adresse, slægtskabsmæssig eller ægteskabelig tilknytning til afdøde
 - g) i givet fald en påtegning for hver arving om forhold vedrørende arvens vedgåelse
 - h) ifald der er flere arvinger, de respektive arveandele samt i givet fald en liste over de ejendele eller rettigheder, der tilfalder hver enkelt
 - i) en liste over ejendele eller rettigheder, der tilfalder legatarer i medfør af den lov, der er udpeget for bobehandlingen
 - j) restriktioner i arvingers rettigheder i medfør af den lov, der er udpeget for bobehandlingen i overensstemmelse med kapitel III og/eller i overensstemmelse med dispositioner i testamente eller arvepagt

- k) en liste over de handlinger som arvinger, legatarer, bobestyrere og kuratorer kan foretage i forhold til boets ejendele i medfør af den lov, der er udpeget for bobehandlingen.

Artikel 42

Retsvirkningerne af det europæiske arvebevis

1. Det europæiske arvebevis anerkendes umiddelbart i samtlige medlemsstater, for så vidt angår beviset for arvingers og legatarers status og beføjelser som bobestyrer eller kurator.
2. Bevisets indhold anses for at svare til sandheden i samtlige medlemsstater i løbet af bevisets gyldighedsperiode. Det formodes, at den person, som beviset angiver som arving, legatar, bobestyrer og kurator er berettiget til den arveret eller de bobestyrelsesbeføjelser, som er anført på beviset, og at der ikke forefindes andre betingelser eller restriktioner end dem, der er anført på beviset.
3. Enhver person, som betaler eller overdrager ejendele til indehaveren af et bevis, der bemyndiger personer til at foretage sådanne handlinger, fratages sit ansvar herfor, medmindre personen har kendskab til, at bevisets indhold ikke svarer til virkeligheden.
4. Enhver person, som har erhvervet arvegods fra indehaveren af et bevis, der bemyndiger indehaveren til at disponere over ejendelen i medfør af den liste, der er knyttet til beviset som bilag, anses for at have erhvervet arvegodsset fra en person, der har beføjelse til at disponere herover, medmindre personen har kendskab til, at bevisets indhold ikke svarer til virkeligheden.
5. Beviset udgør et gyldigt dokument til afskrift af arvegodssets erhvervelse eller dets optagelse i offentlige registre i den medlemsstat, hvor ejendelen befinder sig. Afskriften foretages efter de vilkår, der er fastsat i loven i den medlemsstat, i hvis register afskriften er registeret med deraf følgende retsvirkninger.

Artikel 43

Berigtigelse, suspension eller omstødelse af europæiske arvebeviser

1. Originaleksemplaret af beviset opbevares af den udstedende myndighed, som udleverer en eller flere genparter til ansøgeren eller enhver anden person, som måtte have en retlig interesse.
2. Udleverede genparter giver de retsvirkninger, der er omhandlet i artikel 42, i et tidsrum begrænset til tre måneder. Efter udløbet af dette tidsrum bør indehaveren af beviset eller andre interesserede personer på ny rette anmodning om en genpart til den udstedende ret, hvis de vil gøre deres arveret gældende.
3. Den udstedende ret foretager efter anmodning fra en interesseret person eller af egen drift:
 - a) berigtigelse af beviset i tilfælde af materielle fejl

- b) en påtegning i margenen af beviset vedrørende suspension af retsvirkningerne, hvis det anfægtes, at beviset svarer til virkeligheden
 - c) omstødelse af beviset, hvis det fastslås, at det europæiske arvebevis ikke svarer til virkeligheden.
4. Den udstedende ret påtegner i margenen på originaleksemplaret af beviset berigtigelsen, suspensionen af retsvirkningerne eller omstødelsen og forkynder dette for ansøgeren eller ansøgerne.

Artikel 44
Klageadgang

De enkelte medlemsstater tilrettelægger klageadgang over for en retsafgørelse om udstedelse eller ikke-udstedelse, berigtigelse, suspension eller omstødelse af et bevis.

Kapitel VII

Almindelige og afsluttende bestemmelser

Artikel 45
Forholdet til gældende internationale konventioner

1. Denne forordning berører ikke anvendelsen af bilaterale eller multilaterale konventioner, som en eller flere medlemsstater er part i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse, og som omfatter spørgsmål, der er reguleret af nærværende forordning, jf. dog medlemsstaternes forpligtelser i henhold til traktatens artikel 307.
2. Uanset stk. 1 har denne forordning i forbindelserne mellem medlemsstaterne dog forrang for de konventioner vedrørende spørgsmål omfattet af denne forordning, som medlemsstaterne er part i.

Artikel 46
Oplysninger stillet til rådighed for offentligheden

Som led i det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område fremsender medlemsstaterne en beskrivelse af national lovgivning og retspleje vedrørende arveret samt de relevante tekster med henblik på at stille dem til rådighed for offentligheden. Medlemsstaterne giver meddelelse om enhver senere ændring af sådanne bestemmelser.

Artikel 47
Ændring af formularerne

Enhver ændring af de formularer, der er omhandlet i artikel 38 og 41, vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 48, stk. 2.

Artikel 48
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 75 i forordning (EF) nr. 44/2001.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Artikel 49
Revisionsklausul

Senest den [...] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning. Rapporten ledsages om nødvendigt af forslag om tilpasning.

Artikel 50
Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning finder anvendelse på arv efter personer afdøet ved døden efter den dato, forordningen anvendes fra.
2. Når afdøde før datoen for denne forordnings anvendelse har bestemt, hvilken lov der skal finde anvendelse på arven, er denne bestemmelse gyldig, hvis betingelserne i artikel 17 er opfyldt.
3. Når parterne i en arvepagt før datoen for denne forordnings anvendelse har bestemt, hvilken lov der finder anvendelse på aftalen, skal denne bestemmelse anses for gyldig, hvis betingelserne i artikel 18 er opfyldt.

Artikel 51
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning anvendes fra [et år efter datoen for dens ikrafttræden].

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BEKRÆFTET KOPI
For generalsekretæren

Jordi AYET PUIGARNAU
Direktør for generalsekretariatets kontor

BILAG I: ANMODNING, JF. FORORDNINGENS ARTIKEL 38

ANMODNING OM ET EUROPÆISK ARVEBEVIS

(artikel 36 og følgende i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [...] om arvesager²²)

1. Medlemsstat

BE BG CZ DE EE [IE] EL ES FR IT CY LV LT LU HU MT
 NL AT PL PT RO SI SK FI SE [UK

2. Oplysninger om afdøde

2.1. Navn:

2.2. Fornavn(e):

2.3. Køn:

2.4. Civilstand:

2.5. Nationalitet:

2.6. Id-nummer eller -kode*:

2.7. Dato for dødsfaldet:

2.8. Sted, hvor dødsfaldet indtraf:

Afdødes seneste sædvanlige opholdssted:

2.9. Gade og nummer/postboks:

2.10. Postnummer og by:

²² EUT L [...].

2.11. Land:

3. Oplysninger om ansøger

3.1. Navn:

3.2. Fornavn(e):

3.3. Køn:

3.4. Nationalitet:

3.5. Id-nummer eller -kode*:

3.6. Gade og nummer/postboks:

3.7. Postnummer og by:

3.8. Tlf.:

3.9. E-mail:

3.10. Slægtskabsmæssig eller ægteskabsmæssig tilknytning til afdøde*:

***(hvis relevant)**

4. Supplerende oplysninger:

4.1. Faktiske eller retlige forhold, der dokumenterer ansøgerens arveret:

4.2. Faktiske eller retlige forhold, der dokumenterer ansøgerens beføjelse som kurator eller bobestyrer:

4.3. Har afdøde foretaget dødsdispositioner? ja nej

Hvis ja, vedlægges dødsdispositionerne.*

4.4. Har afdøde indgået en ægtepagt? ja nej

Hvis ja, vedlægges ægtepagten.*

4.5. Træder De i stedet for en arving eller legatar? ja nej

Hvis ja, vedlægges bevis for deres afgang ved døden eller den begivenhed, som forhindrer dem i at gøre krav på arven.*

4.6. Har De kendskab til en anfægtelse vedrørende arveretten? ja nej

Hvis ja, vedlægges oplysninger om anfægtelsen.*

4.7. I et bilag vedlægges en liste over samtlige afdødes pårørende med efternavn, fornavn(e), slægtskabsmæssig tilknytning til afdøde, fødselsdato, statsborgerskab og adresse.

*** Vedlæg om muligt officielt bekræftede dokumenter eller bekræftede kopier.**

Jeg erklærer på tro og love, at disse oplysninger efter mit bedste vidende er korrekte.*

Dato:

Underskrift:

* Artikel 38, stk. 3, når sådanne erklæringer afgivet under ed.

BILAG II EUROPÆISK ARVEBEVIS, JF. ARTIKEL 41

EUROPÆISK ARVEBEVIS

(artikel 41 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [...] om arvesager²³)

1. Medlemsstat for den udstedende ret

BE BG CZ DE EE [IE] EL ES FR IT CY LV LT LU HU MT
 NL AT PL PT RO SI SK FI SE [UK

2. Oplysninger om retten

2.1. Kompetent ret i medfør af følgende artikler i forordningen:

Artikel 4 Artikel 5 Artikel 6

2.2. Kontaktperson:

2.3. Adresse:

3. Oplysninger om afdøde

3.1. Navn:

3.2. Fornavn(e):

3.3. Køn:

3.4. Civilstand:

²³ EUT L [...].

3.5. Nationalitet:

3.6. Id-nummer eller -kode*:

3.7. Dato for dødsfaldet:

3.8. Sted, hvor dødsfaldet indtraf:

Afdødes seneste sædvanlige opholdssted:

3.9. Gade og nummer/postboks:

3.10. Postnummer og by:

3.11. Land:

3.12 Ægtepagt:

3.13 Lovvalg for bobehandlingen:

4. Oplysninger om ansøger

4.1. Navn:

4.2. Fornavn(e):

4.3. Køn:

4.4. Nationalitet:

4.5. Id-nummer eller -kode*:

4.6. Gade og nummer/postboks:

4.7. Postnummer og by:

4.8. Tlf.:

4.9. E-mail:

4.10. Slægtskabsmæssig eller ægteskabsmæssig tilknytning til afdøde*:

*(hvis relevant)

5. Bevis for arvingestatus

5.1. Dette dokument udgør bevis for arvingestatus ja nej

5.2. Liste over arvinger:*

Navn	Fornavn(e)	Fødselsdato	Arveandel	Restriktioner

*om nødvendigt fortsættes på nyt ark.

5.3. Er arvens vedgåelse eventuelt underlagt en betingelse (f.eks. efter positiv opgørelse)?

ja nej

Hvis ja, præciseres på et vedlagt ark arten af betingelsen og dens virkninger.

5.4. Liste over ejendele eller rettigheder, der tilfalder bestemte arvinger:*

Navn	Fornavn(e)	Specificering af ejendelen eller rettigheden

***om nødvendigt fortsættes på nyt ark.**

6. Bevis for legatarstatus

6.1. Dette dokument udgør bevis for legatarstatus ja nej

6.2. Liste over legatarer:*

Navn	Fornavn(e)	Fødselsdato	Rettighed(er) eller ejendel(e), der tilfalder legatarer i henhold til en dødsdisposition

*om nødvendigt fortsættes på nyt ark.

7. Bevis for beføjelse som kurator og/eller bobestyrer

7.1. Dette dokument udgør bevis for kuratorstatus ja nej

7.2. Dette dokument udgør bevis for bobestyrerstatus ja nej

7.3. Arten af beføjelserne som kurator og/eller bobestyrer præciseres, retsgrundlaget for beføjelserne præciseres, og der opstilles en vejledende liste over handlinger, som vedkommende kan foretage i medfør af disse beføjelser:

**Europaudvalget og Retsudvalget
EU-konsulenten**

Til: Udvalgenes medlemmer og stedfortrædere
Dato: 27. oktober 2009

Subsidiaritetstjek af forslag om arvesager på tværs af EU's grænser

Formændene for de nationale parlamenters Europaudvalg besluttede på COSAC-formandsmødet i Ljubljana den 18. februar 2008 at gennemføre et subsidiaritetstjek af Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis, så snart dette forelå. Beslutningen blev bekræftet på COSAC-mødet i Stockholm den 5.- 6. oktober 2009.

Kommissionen fremsatte sit forslag den 14. oktober 2009¹.

COSAC foreslår, at subsidiaritetstjekket gennemføres i overensstemmelse med protokol 2 til Lissabontraktaten, som gør det muligt for nationale parlamenter at overvåge og påtale eventuelle krænkelser af subsidiaritetsprincippet inden for en periode på 8 uger efter, at et forslag foreligger på alle fællesskabssprog.

Da alle sprogudgaver af forslaget er modtaget, er fristen for at afslutte behandlingen af forslaget i de nationale parlamenter og sende en udtalelse til EU's institutioner og COSAC **den 17. december 2009**.

Kommissionens forslag

Forslaget skal gøre det lettere for personer med sædvanlig bopæl i EU at tilrettelægge arven efter dem, og at sikre deres arvinger og kreditorer.

¹ KOM (2009) 154.

- Baggrund og begrundelse for forslaget

Forslaget er navnlig blevet til på baggrund af en høring, Kommissionen iværksatte med en grønbog om arv og testamenter fra marts 2005².

Kommissionen tager udgangspunkt i, at arvesager på tværs af EU's grænser ofte er meget komplekse på grund af de mange forskellige arveregler, lovvalgsregler og myndigheder, EU-landene opererer med. De forskellige regler og procedurer kan føre til en opsplitning af dødsboet, som kan hindre den frie bevægelighed for personer inden for EU. De kan også udgøre en hindring for den fulde udøvelse af den private ejendomsret.

- Hvad indeholder forslaget?

Forslaget indfører fælles regler, som især skal løse nogle af de problemer, der opstår i arvesager om personer, der i deres livsforløb har haft bopæl i flere EU-lande. Forslaget fokuserer bl.a. på følgende tre tiltag:

- Fastsættelse af regler om **retternes kompetence** (dvs. spørgsmålet om, hvilke domstole, der skal behandle arvesager med tilknytning til flere EU-lande). Forslaget lægger op til, at en arveretssag som udgangspunkt skal behandles i det EU-land, hvor afdøde havde sin sidste bopæl. Dog vil en domstol kunne henvise sagen til en ret i det EU-land, hvor afdøde var statsborger.
- Fastsættelse af **lovvalgsregler** (dvs. spørgsmålet om, hvilket EU-lands arveregler, tværnationale arvesager skal behandles efter). Her foreslår Kommissionen, at det er loven i det EU-land, hvor afdøde havde sin sidste bopæl, der skal finde anvendelse, hvis afdøde ikke har valgt et andet lands regler. Det skal således være muligt for EU-borgere at foretage lovvalg på forhånd.
- Indførelse af **et europæisk arvebevis**. Arvebeviset er et dokument udstedt af en myndighed i det land, som er udpeget til at stå for bobehandlingen. Dokumentet beviser arvingernes status og bobestyrerens beføjelser og skal bl.a. gøre det muligt at få præcis viden om, hvorvidt en EU-borger har efterladt et testamente eller et andet dokument om sin sidste vilje.

Endvidere indeholder forslaget bestemmelser om **gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af arveafgørelser** truffet af myndigheder i andre EU-lande,

² KOM (2005) 65.

samt om **officielt bekræftede dokumenter**, der spiller en stor rolle ved afgørelsen af arvesager i andre EU-lande.

Forslaget indeholder derimod **ikke materielle arveregler**, dvs. regler om, hvem der skal arve og fordelingen af arven på de enkelte arvinger. Dette reguleres fortsat i de enkelte landes arveret.

- Retsgrundlag

Forslaget har hjemmel i EF-traktatens artikel 67, stk. 5, og artikel 61, litra c), om foranstaltninger vedrørende civilretligt samarbejde.

Forslaget skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet efter den fælles beslutningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

- Subsidiaritetsprincippet

Kommissionen finder, at forslaget er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. Kommissionen vurderer, at forslagets formål kun kan opfyldes i form af fælles regler om internationale arvesager, idet reglerne bør være identiske for at sikre retssikkerhed og forudsigelighed for borgerne. Det vil ifølge Kommissionen være i strid med dette mål, hvis medlemsstaterne handlede hver for sig. Kommissionen henviser i øvrigt til Haagerkonventionen af 1989 om lovvalg i arvesager, som aldrig er trådt i kraft, samt til Haagerkonventionen fra 1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner er ratificeret af 16 medlemsstater. Kommissionen opfordrer i den forbindelse de øvrige medlemsstater til at ratificere Haagerkonventionen fra 1961.

Endelig anfører Kommissionen, at samtlige høringer og undersøgelser har påvist, at de problemer, der søges løst med forslaget, er omfattende.

- Forholdet til det danske retsforbehold

Forslaget har hjemmel i EF-traktatens afsnit IV og vil derfor vil være **omfattet af det danske retsforbehold**.

Det indebærer, at Danmark ikke deltager i Rådets vedtagelse og heller ikke er bundet af forordningen.

Folketingets subsidiaritetsjæk

Det centrale spørgsmål i relation til Folketingets subsidiaritetsjæk af forslaget må være, om man i tilstrækkelig grad gennem national lovgivning kunne realisere målet om at gøre det nemmere for personer med sædvanlig bopæl i EU at tilrettelægge arven efter dem at sikre deres arvinger og kreditorer? Eller om der på grund af forslagets omfang eller virkninger er behov for fælles EU-regler for at nå målene?

For bedre at kunne besvare dette spørgsmål kan man med fordel vurdere forslaget i forhold til de fire betingelser for subsidiaritetsmedholdelighed, som er fastsat i Protokol nr. 30 til Amsterdamtraktaten.

Følgende spørgsmål kan i den forbindelse stilles:

- Har spørgsmålet om fælles regler om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis tværnationale aspekter, som ikke på tilfredsstillende måde kan reguleres ved handling fra medlemsstaternes side?
- Vil handling fra medlemsstaternes side eller manglende handling fra EU's side vedrørende sådanne regler om arvesager på tværs af EU's grænser være i konflikt med traktatens krav om eksempelvis at styrke den økonomiske eller sociale samhørighed?
- Vil handling fra medlemsstaternes side eller manglende handling fra EU's side for så vidt angår disse fælles regler om arvesager på tværs af EU's grænser på anden måde alvorligt skade medlemsstaternes interesser?
- Vil fælles EU-regler om arvesager på tværs af EU's grænser have klare fordele på grund af omfanget eller virkningerne heraf i sammenligning med en handling fra medlemsstaternes side?

./ Forslaget vedlægges.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(Tlf. 3611)